

Om eiendomsskatt i statsbudsjettet for 2016 og stortingsmeldingen om skattereformen

Regjeringen la i dag frem statsbudsjettet for 2016, og stortingsmeldingen om reform av skattesystemet, basert på Scheel-utvalgets rapport¹.

Det fremmes ingen forslag om materielle endringer i eiendomsskatteloven i proposisjonen (Prop. 1 LS 2015-2016).

Stortingsmeldingen om skattereform (Meld St. 4 (2015-2016)) behandler ikke spørsmål om reformer i eiendomsskatten.

I det følgende omtales fire tema knyttet til eiendomsskatt som er behandlet i disse dokumentene.

1. Spørsmål om endringer i reglene for eiendomsbeskatning av maskiner og produksjonsutstyr

I budsjettproposisjonen (Prop. 1 S (2015-2016) – Finansdepartementets fagproposisjon) har departementet en kort omtale av det forslaget som Regjeringen sendte på høring like før sommeren 2015 om å fritta produksjonsutstyr for eiendomsskatt. KS avga en kritisk høringsuttalelse² til forslaget. Det samme gjorde flere andre interesseorganisasjoner og en rekke kommuner. Departementet skriver følgende på side 53 i proposisjonen:

*Høyring om endringar i eigedomsskattelova
Finansdepartementet sende 18. juni 2015 framlegg om fritak for eigedomsskatt på arbeidsmaskinar mv. i verk og bruk på høyring. Høyringsfristen var 18. september 2015. Regjeringa vil vurdere innspela frå høyringa før ein tek endeleg stilling. Eit eventuelt framlegg til lovendring kan verte fremja våren 2016. Endringane vil då kunne få verknad frå og med skatteåret 2017.*

Selv om uttalelsen er forbeholden, er det svært sannsynlig at Regjeringen i vårsesjonen 2016 vil fremlegge et lovforslag for Stortinget om å fritta maskiner og produksjonsutstyr i verk og bruk for eiendomsskatt. KSE og KS vil videreføre sitt interessepolitiske arbeid med saken. Deltakerkommunene vil bli holdt orientert.

¹ NoU 2014:13 Kapitalbeskatning i en internasjonal økonomi, avgitt 02.12.2014

² KS' høringsuttalelse av 21.08.2015

2. Spørsmål om overgang til en obligatorisk statlig eiendomsskatt eller statlig taksering

I Scheel-utvalgets rapport ble Regjeringen anbefalt å se på spørsmålet om å innføre en statlig eiendomsskatt til erstatning for dagens kommunale eiendomsskatt. Regjeringen ble også anbefalt å arbeide videre for å få til et rent statlig takseringssystem, etter mønster av det alternative takseringssystemet med bruk av formuesgrunnlag som er innført for boligeiendom.

Om dette spørsmålet heter det følgende på side 129 i stortingsmeldingen (Meld. St. 4 (2015-2016), Bedre skatt – en skattereform for omstilling og vekst):

Utvalget [Scheel-utvalget] har ingen konkrete forslag angående eiendomsskatt, men uttaler at det ser behovet for en mer ensartet eiendomsskatt, eventuelt i form av en statlig skatt. En rekke kommunesammenslutninger og enkeltkommuner har uttalt seg kritisk til dette. Kommunenes Sentralforbund, Landssamanslutninga av vasskraftkommunar, Utmarkkommunenenes Sammenslutning, Nettverk fjord- og kystkommuner, Nettverk av Petroleumskommuner og Landssammenslutninga av norske vindkraftkommuner har uttalt at de ønsker at eiendomsskatten videreføres som en frivillig, kommunal skatt, og at kommunene selv bør få velge takseringsmetode. En rekke enkeltkommuner har levert tilsvarende uttalelser.

På side 132-133 i meldingen gjennomgås det statlige verdsettingssystemet for boliger og fritidseiendommer. I sin høringsuttalelse³ til Scheel-utvalgets rapport, stilte KS seg kritisk til å benytte formuesgrunnlag for boliger som grunnlag for eiendomsskattetaksering. Departementet forsvarer systemet i proposisjonen, og uttaler at økt presisjon kan gå på bekostning av hensynet til å ha en enkel og gjennomiktig verdsettelsesmetode. Når det gjelder fritidsboliger, uttaler departementet samme sted at dagens ligningsverdier har lav kvalitet med store innbyrdes forskjeller, og det uttales at Regjeringen ikke vil foreslå endringer som øker verdsettingen av fritidseiendom.

Det er nærliggende å tolke uttalelsene slik at det ikke foreligger konkrete planer om å etablere et verdsettelsessystem for fritidsboliger basert på formuesgrunnlag. Systemet for verdsettelse av næringsseiendom omtales ikke i meldingen.

Stortingsmeldingen inneholder ingen vurderinger av spørsmålet om overgang til statlig eiendomsskatt eller statlig taksering – ut over den alternative verdsettelsesmetoden som ble innført fra 2014 med bruk av formuesgrunnlag på boliger.

³ KS' høringsuttalelse av 07.04.2015

3. Overføring av skatteoppkreverfunksjonen fra kommunene til Skatteetaten

Regjeringen foreslår å overføre skatteoppkreverfunksjonen fra kommunene til Skatteetaten fra 1. juni 2016.

Forslaget har vært fremmet tidligere, og ble behandlet av Stortinget i juni 2015. (Vi viser i denne sammenheng til KSE-posten nr. 4/2015 sendt 12.05.2015.) Regjeringen ble da bedt om å belyse enkelte spørsmål nærmere, særlig spørsmål om virksomhetsoverdragelse og ansattes rettigheter.

Finansdepartementet har vurdert de problemstillinger som Stortinget var opptatt av, men opprettholder i proposisjonen forslaget om å overføre skatteoppkreverfunksjonen fra kommunene til Skatteetaten (omtalt i Prop. 1 LS (2015-2016) kapittel 23).

Skatteoppkreveren er i utgangspunktet en innkrevingsmyndighet for formues- og inntektsskatt, trygdeavgift og arbeidsgiveravgift, men har også andre innkrevingsoppgaver, bl.a. innkreving av eiendomsskatt.

Det følger av eiendomsskatteloven § 24 at eiendomsskatten skal svares til «skatteoppkreveren» i kommunen. Av eiendomsskatteloven § 25, annet ledd følger det at «skatteoppkreveren» kan gi utsettelse i særlige tilfeller. Av eiendomsskatteloven § 27, tredje punktum følger det at eiendomsskatten kan kreves inn av «kommunekassereren» etter reglene for innkreving av skatt.

Dersom skatteoppkreverfunksjonen flyttes fra kommunen til Skatteetaten, vil det ikke lenger være noen egentlig skatteoppkrever i kommunen, og følgelig foreslås eiendomsskatteloven §§ 24, 25 og 27 endret slik at «skatteoppkreveren» og «kommunekassereren» erstattes med «kommunen». Se vedlegg, sidetall 289.

Lovforslagene vil bli behandlet av Stortinget under budsjettbehandlingen i desember.

4. Formuesgrunnlag for boligeiendom

For å beregne eiendomsskattegrunnlaget basert på Skatteetatens formuesgrunnlag for boligeiendommer, må formuesgrunnlagene som kommunene mottar gjennom Skatteetatens partnerportal ganges med en obligatorisk reduksjonsfaktor på 0,8, jf. esktl. § 8 C-1 andre ledd. Det kommunene kan merke seg er at det *ikke* er foreslått å justere denne faktoren.

I proposisjonen kapittel 26.3 er det foreslått endringer i esktl. § 8 C-1 tredje ledd. I denne bestemmelsen beskrives en utregning som ikke skal foretas av kommunen, og forslag til endringer her kan dermed kommuner som benytter formuesgrunnlag for eiendomsskatteformål se bort fra.

-o0o-